

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління
Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сенсорна інтеграція та Монтесорі-терапія»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Спеціальна освіта»
Спеціалізація 016.01 Логопедія
Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри логопедії та інноваційних
технологій в інклюзії
Протокол №1 від «5» січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сенсорна інтеграція та Монессорі-терапія
Викладач	Поп'юк Микола Васильович
Контактний телефон викладача	-
e-mail викладача	mykola.popiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер: 15.30-17.00: http://surl.li/qgreq
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та методичні засади корекції та розвитку процесів сенсорної інтеграції у дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є: розвиток у студентів професійної педагогічної компетенції на основі формування досвіду створення і використання корекційно-розвиткових інноваційних технологій, формування наукових уявлень про авторські види реабілітаційних програм, зокрема, сенсорну інтеграцію і Монессорі-терапію, які лікують не одну хворобу, а організм людини в цілому, враховуючи багато факторів.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити здобувачів освіти з теоретико-методичними основами корекції та розвитку процесу сенсорної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами; - навчити аналізувати особливості сенсорної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами; - сформуванати здатність організовувати цілеспрямований корекційно-розвивальний процес з подолання порушень сенсорної інтеграції у дітей з особливими освітніми потребами в сучасних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивним та інтегрованим навчанням; - сформуванати практичні навички щодо використання ігор та вправ для розвитку сенсорної інтеграції. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)</p>	

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Результати навчання:

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб,

можливостей та здібностей.

PH14. Реалізувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

PH17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18 годин / 4 години
семінарські заняття / практичні / лабораторні	12 годин / 6 годин
самостійна робота	60 годин / 80 годин

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	016 «Спеціальна освіта»	3	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Практич ні заняття	сам. роб.
Тема 1. Суть теорії сенсорної інтеграції. Розвиток сенсорної інтеграції в онтогенезі	2	2	4
Тема 2. Розвиток сенсорної інтеграції в онтогенезі	2	-	8
Тема 3. Порушення сенсорної інтеграції	2	2	4
Тема 4. Область застосування сенсорно-інтегративної теорії на практиці	2	2	4
Тема 5. Теорія гри і сенсорна інтеграція. Основне обладнання для корекції сенсорного дефіциту	2	2	4
Тема 6. Науково- методичні основи проблем Монтесорі- педагогіки і Монтесорі- терапії	2	2	8
Тема 7. Головні вимоги при практичному проведенні Монтесорі – терапії	2	-	6
Тема 8. Методичні матеріали і обладнання в Монтесорі- методі для застосування в різних зонах кабінету Монтесорі.	2	-	6
Тема 9. Організація занять Монтесорі. Монтесорі- терапія в корекційній роботі з дітьми	2	-	8
Тема 10. Практична робота Монтесорі-терапевта	-	2	8

		ЗАГ.:	18	12	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання передбачає накопичування балів під час вивчення дисципліни. Підсумкова оцінка виставляється на останньому занятті і складається із суми балів, зароблених студентом за підсумками роботи на кожному із практичних занять (60 балів max), результату контролю самостійної роботи (22 бали max) та двох контрольних робіт (одна письмова КР – 9 балів max та одна КР у формі тестування на платформі d-learn – 9 балів max)				
Вимоги до письмових робіт	Вид роботи: письмова контрольна робота (складається з трьох питань і оцінюється по 3 бали кожне. Максимальний бал за письмову контрольна роботу становить 9 балів); Письмова контрольна робота для денної форми навчання виконується на 5-му практичному занятті (від руки), для заочної – за 10 днів до початку сесії (електронний варіант).				
Семінарські заняття (практичні)	Максимальний бал на практичному занятті становить 10 балів і передбачає повну, вичерпну усну доповідь студента/студентки і приклади використання у практичній роботі.				
Умови допуску до підсумкового контролю	За підсумками виконання усіх видів роботи (ПР, КР, КСР) студент повинен накопичити не менше 26 балів.				
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Виставляється за підсумками оцінок з усіх видів роботи (ПР, КР, КСР).				
7. Політика навчальної дисципліни					
<p><i>Письмові роботи:</i> Написання письмової роботи передбачає повну самостійність виконання студентом/студенткою; не допускається списування, використання чужих думок, технології штучного інтелекту тощо.</p> <p><i>Академічна доброчесність:</i> Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності.</p> <p><i>Відвідування занять:</i> Відсутність студента/студентки на занятті з поважних причин передбачає відпрацювання у формі усного опитування з теми, що було пропущено.</p> <p><i>Неформальна освіта:</i> Рекомендовані платформи: Coursera, Prometheus, Udemu, ВУМ, Едера.</p>					

8. Рекомендована література

1. Андрушко Л., Єфімова С. Львів-Мюнхен. Навчання дітей методами Марії Монтесорі // Психолог. – 2004. - №17.– С.30.
2. Бондар В.І., Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М.Монтесорі: Навчальний посібник. – Полтава: РВВ ПДАА, 2009. – 252с.
3. Бондар В.І. Інтеграція дітей з обмеженими психофізичними можливостями в загальноосвітні заклади: за і проти// Дефектологія. – 2003. –№3. – С.2-5.
4. Ільченко А.М. Розуміння виховного процесу за М.Монтесорі для створення нових педагогічних технологій у спеціальній школі / А.М. Ільченко // Актуальні проблеми спеціальної психології та педагогіки. Збірник наукових праць. – Херсон, 2005. – С.70-75.
5. Montessori M. DascreativeKind. –Freiburg; Basel; Wien, 1992. -200 p.
6. Жебровський Б. Українська модель школи Марії Монтесорі // Початкова школа. – 2005. - №5.- С.42-44.
7. Гноєвська О.Ю. Творче впровадження педагогічних ідей Марії Монтесорі в сучасних умовах освітньої парадигми// Науковий часопис. Корекційна педагогіка УДК 37.015.31(092) – 2013 – С.61- 65.
8. Вікторія Дмитрієва «Методика раннього розвитку Монтесорі». Москва - 2011 [URL:https://avidreaders.ru/read-book/metodika-rannego-razvitiya-marii-montessori-ot.html](https://avidreaders.ru/read-book/metodika-rannego-razvitiya-marii-montessori-ot.html)
9. Сільві д'Есклеб «Монтесорі. 150 занять з малюком вдома» [URL:https://iknigi.net/avtor-silvi-deskleb/161630-montessori-150-zanyatyy-s-malyshom-doma-silvi-deskleb/read/page-1.html](https://iknigi.net/avtor-silvi-deskleb/161630-montessori-150-zanyatyy-s-malyshom-doma-silvi-deskleb/read/page-1.html)
15. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: Підручник. – Частина І. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). – К.: Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова, 2007.– 238с.
16. Люкшина О.В. Гіперактивна дитина в сучасному закладі дошкільної освіти.- Тернопіль:Мандрівець, 2018.-88 с.
17. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи. Навчально-методичний посібник/ за ред. МартинюкаВ.Ю., Зінченка С.М. – К.:Інтермед, 2005.-416 с.

ПОП'ЮК Микола Васильович –
викладач кафедри, кандидат педагогічних наук